

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัญหาทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสัญญาไม่เป็นธรรม
ชื่อผู้เขียน	พิทยา วิทยาไพโรจน์
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. กัลยา ตันศิริ
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2549

บทคัดย่อ

ปัจจุบันสัญญาประกันวินาศภัย ได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของผู้บริโภคมากขึ้น เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วจากวิวัฒนาการต่าง ๆ ทางด้านเทคโนโลยี และอุตสาหกรรม สัญญาประกันวินาศภัยจึงมีความสำคัญเพราะเป็นสัญญาที่รับประกันความเสี่ยงภัยที่เกิดขึ้น ต่อชีวิต ร่างกายและทรัพย์สิน

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงได้ศึกษาเพื่อให้ทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างผู้ประกอบการประกันภัย กับผู้บริโภคในฐานะผู้เอาประกันภัย ซึ่งทำสัญญาประกันวินาศภัยแล้วไม่สามารถเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาประกันวินาศภัยได้ หรือบางรายได้รับค่าสินไหมทดแทนไม่ตรงตามสัญญา ปัญหาที่สำคัญคือ กรณกรรมที่นั้นครอบคลุมหรือคุ้มครองมากน้อยเพียงไร โดยอาจเหตุความคุ้มครองในกรณกรรมครอบคลุมไม่ถึง เมื่อมีข้อพิพาทเกิดขึ้น ศาลก็มักจะพิจารณาจากหลักความศักดิ์สิทธิ์ของการแสดงเจตนา และเสรีภาพในการเข้าทำสัญญา ผู้เขียนได้ทำการวิจัยจากกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 (พ.ศ.2515) พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ.2535 พระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ.2540 พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522 (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2541 รวมทั้งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และคำพิพากษาศาลฎีกาที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาพบว่าสัญญาประกันวินาศภัยที่ผู้เอาประกันภัยทำกับบริษัทประกันวินาศภัยนั้นมีลักษณะเป็นสัญญาสำเร็จรูป ที่ฝ่ายผู้ประกอบการประกันภัยเป็นฝ่ายจัดทำขึ้นครั้งละจำนวนมาก เพื่อนำออกใช้กับผู้บริโภคโดยอาศัยผู้ที่มีความรู้เชี่ยวชาญทางด้านกฎหมายเป็นผู้ร่างขึ้น เป็นเหตุให้ผู้บริโภคเสียเปรียบ เพราะผู้บริโภคมิได้มีส่วนร่วมในการกำหนดข้อสัญญา หากแต่เป็นฝ่ายที่ผู้ประกอบการที่มีความเหนือกว่า ทั้งในด้านวิชาชีพและด้านกฎหมายในการร่างสัญญานั้น ๆ ขึ้น ฝ่ายเดียวผู้ประกอบการจึงเป็นฝ่ายที่ได้เปรียบผู้บริโภค ก่อให้เกิดสัญญาที่ไม่เป็นธรรม อันมีข้อกำหนดในสัญญาที่หลักเลียงและไม่ปฏิบัติตามสัญญา เช่น ปัญหาขอยกเว้นความรับผิดชอบ สัญญา ปัญหาการประวิงค่าสินไหมทดแทน ปัญหาเงื่อนไขความรับผิดชอบ และปัญหาการสิ้นสุดของสัญญา เป็นต้น กฎหมายควบคุมธุรกิจประกันวินาศภัยที่มีอยู่ยังไม่เพียงพอ เนื่องจากกฎหมายดังกล่าวยังมีใดกำหนดแนวทางหรือขอบเขตการให้ความเห็นชอบของนายทะเบียน ประกอบกับเจ้าหน้าที่ ส่วนใหญ่เป็นเจ้าหน้าที่ระดับล่างยังขาดความรู้ความชำนาญในการตรวจสอบข้อสัญญา เป็นเหตุให้ผู้ประกอบการประกันวินาศภัยอาศัยช่องว่างนี้ ร่างข้อสัญญาที่มีลักษณะเอาเปรียบผู้บริโภค

ไว้ในสัญญา เช่น กำหนดให้ผู้เอาประกันภัยต้องชำระเงินตามระยะเวลาที่กำหนด หากไม่ชำระยอมมีสิทธิบอกเลิกสัญญาทันที ข้อสัญญาที่ให้ผู้เอาประกันวินาศภัยต้องแจ้งเหตุภายใน 15 วัน มิฉะนั้นไม่รับผิด หรือในกรณีที่มีการประวิงในการจ่ายค่าสินไหมทดแทนก็มีได้กำหนดให้เรียกเบี้ยปรับ ซึ่งเป็นการเอาเปรียบผู้บริโภคนั้นสมควร อันถือได้ว่าเป็นข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมตามพระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาไม่เป็นธรรม พ.ศ.2540

แม้ปัจจุบันมีสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ทำหน้าที่ควบคุมคุ้มครองผู้บริโภค โดยเฉพาะการให้ความคุ้มครองทางด้านสัญญาให้เกิดความเป็นธรรม แต่กฎหมายดังกล่าวคือ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2541 ยังให้การคุ้มครองไม่ทั่วถึง จึงเห็นสมควรเสนอให้คณะกรรมการว่าด้วยสัญญาพิจารณากำหนดให้สัญญาประกันวินาศภัยเป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญาต่อไป

Thesis Title	Legal Problems Consumer Protection In Part of Unfair Contract : In Case of Casualty Insurance Contract
Author	Pitaya Vitayapiros
Thesis Advisor	Assoc. Prof. Dr. Kanlaya Tansiri
Department	Law
Academic Year	2006

ABSTRACT

Nowadays the Casualty Insurance Contract has been more coming to be the role of human's life because of the society's evolution in technology and industry. Thus the Casualty Insurance Contract now is very important as it carries the risk that occurs on life body and property.

The purpose of this thesis is to study about the problem that occurs between the person who is making the insurance business and the insured person who cannot get the indemnity or get the false compensation following his casualty insurance contract. The problems that have often been asked are "what is the policy limitation?" and "How can it cover when the argument arises?" The court always considers from the sacredness of intention and the liberty rule at the starting time of contract that the writer has made the research from the related law such as NEC Announcement No.58 (B.E.2515) The Casualty Insurance (B.E.2535) The Unfair Contract Terms Act (B.E.2540) The Consumer Protection Act (B.E.2522) revised by the Consumer Protection Act No.2 (B.E.2541) including Civil and Commercial Code and Related Judgments.

As a result, we know that Casualty Insurance Contract is prefabricated which the agreements have been made by the legal experts in several by one time to use with the consumers. As the consumers are not participated in setting the agreements so it is the source of disadvantage to the consumers. This causes of unfair contract such as the avoiding liability of contract, delaying of compensation, Conditions of legal responsibility and ending of contract etc. The law for controlling the casualty insurance act now is not enough since it does not have the aim or the limitation for the registrar's opinion and most of the offices are below who lack of the knowledge and skills to check the agreements. This causes the insurers bring this space to take of the consumers on contracts for example : assigning the insured person for on time payment if not it will be immediately caused to end the contract, the rule that enforces the insured person to inform the incident within 15 days if not it will be out of responsibility or in case of delaying of compensation without the penalty. These are excessive for the consumers following the Unfair Contract Terms Act (B.E.2540)

Though at the present time there is the office of the Consumer Protection Board for controlling the consumers particularly fairness on the contract. but The Consumer Protection Act (B.E.2522) revised by The Consumer Protection No.2 (B.E.2541) still cannot cover all of issues. If will be reasonable to present the committee of contract about considering the Casualty Insurance Contract as the object for keeping the contract go on.

DPU